

Obsah

Úvod	7
1. Komunitní práce	8
1.1 Základní vymezení pojmů	8
1.2 Komunitní práce v interakci s dalšími vědními obory	10
1.3 Rozvoj komunity – rozvoj místního společenství	11
1.4 Komunitní práce a komunitní rozvoj v různých typech sídel	13
1.5 Modely komunitní práce	18
2. Z historie komunitní práce	19
2.1 Teorie na úvod	19
2.2 Vznik komunitní práce a její rozvoj ve 20. století	21
2.3 Specifika komunitní práce v Čechách a na Moravě	24
3. Základní prvky a procesy komunitních aktivit	29
3.1 Aktéři komunitních procesů	29
3.2 Další aktéři prospěšní komunitě	31
3.3 Komunitní projekty	33
3.4 Analýza aktérů komunitních aktivit	36
4. Současná komunitní práce a oblasti jejího působení	38
4.1 Zvyšování účasti občanů na věcech veřejných (občanská participace)	38
4.2 Podpora vzájemnosti, solidarity a podpora sociálního kapitálu	42
4.3 Komunitní plánování	44
4.4 Inkluze marginalizovaných skupin, prevence sociálního vyloučení	48
4.4.1 Co to je sociální vyloučení a marginalizace	48
4.4.2 Sociálně vyloučené lokality	49

4.4.3 Dimenze sociálního vyloučení	50
4.4.4 Osoby a skupiny ohrožené sociálním vyloučením	51
4.4.5 Chudoba a sociální vyloučení	52
4.4.6 Sociální inkluze a sociální začleňování v obci	53
4.4.7 Trendy přispívající k sociálnímu vyloučení	55
4.4.8 Jak na sociální začleňování v obci	59
4.5 Komunitní vzdělávání	61
4.6 Podpora místního hospodářského života	65
4.6.1 Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) a její místní dopady	68
4.6.2 Další formy podpory komunitního hospodářství	73
4.7 Vyváženost a dostupnost lokálních institucí	79
4.8 Urbanismus a architektura jako faktor utváření veřejných prostorů a komunitního života	81
4.9 Péče o místní dědictví a interpretace místního dědictví	85
5. Komunitně orientovaný výzkum a jeho specifika	90
6. Komunitní pracovník	94
7. Trendy a dilemata současné komunitní práce a komunitního rozvoje	97
8. Posílení komunit – úvahy na závěr	101
Summary	106
Seznam citované literatury	108
Seznam tabulek	113
Seznam fotografií	114
Poděkování	115